Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►**B**

SKLEP KOMISIJE

z dne 28. junija 2011

o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka EU za okolje univerzalnim čistilom in čistilom za sanitarne prostore

(notificirano pod dokumentarno številko C(2011) 4442)

(Besedilo velja za EGP)

(2011/383/EU)

(UL L 169, 29.6.2011, str. 52)

spremenjen z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►**M1**	Sklep Komisije 2014/313/EU z dne 28. maja 2014	L 164	74	3.6.2014

popravljena z:

►**C1** Popravek, UL L 110, 24.4.2012, str. 44 (2011/383/EU)

▼B

SKLEP KOMISIJE

z dne 28. junija 2011

o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka EU za okolje univerzalnim čistilom in čistilom za sanitarne prostore

(notificirano pod dokumentarno številko C(2011) 4442)

(Besedilo velja za EGP)

(2011/383/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje ([1]) ter zlasti člena 8(2) Uredbe,

po posvetovanju z Odborom Evropske unije za znak za okolje,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu z Uredbo (ES) št. 66/2010 se lahko znak EU za okolje podeli proizvodom z manjšim vplivom na okolje v njihovem celotnem življenjskem krogu.

(2) Uredba (ES) št. 66/2010 določa, da se uvedejo posebna merila za podelitev znaka EU za okolje glede na skupine proizvodov.

(3) Odločba Komisije 2005/344/ES ([2]) je določila okoljska merila ter z njimi povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje za univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore, ki veljajo do 30. junija 2011.

(4) Ta merila so bila ob upoštevanju tehnološkega razvoja znova pregledana. Nova merila ter z njimi povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje veljajo štiri leta od datuma sprejetja tega sklepa.

(5) Zaradi jasnosti je treba Odločbo 2005/344/ES nadomestiti.

(6) Proizvajalcem, ki so za svoje proizvode dobili znak za okolje za univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore na podlagi meril iz Odločbe 2005/344/ES, je treba omogočiti prehodno obdobje, da bodo imeli dovolj časa za prilagoditev proizvodov tako, da bodo ustrezali spremenjenim merilom in zahtevam. Proizvajalcem je treba dovoliti, da do prenehanja veljavnosti Odločbe 2005/344/ES vlagajo vloge na podlagi v njej navedenih meril ali na podlagi meril iz tega sklepa.

([1]) UL L 27, 30.1.2010, str. 1.
([2]) UL L 115, 4.5.2005, str. 42.

▼B

(7) Ukrepi, predvideni s tem sklepom, so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 16 Uredbe (ES) št. 66/2010 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Skupina proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ vključuje univerzalna čistila, čistila za okna in čistila za sanitarne prostore:

(a) univerzalna čistila, ki zajemajo detergente, namenjene običajnemu čiščenju tal, sten, stropov, oken in drugih nepremičnih površin, in se pred uporabo razredčijo v vodi ali se uporabljajo brez redčenja. Univerzalna čistila pomenijo proizvode, namenjene notranji uporabi v zgradbah, ki vključujejo stanovanjske, poslovne in industrijske objekte;

(b) čistila za okna, ki zajemajo posebna čistila, namenjena običajnemu čiščenju oken, in se uporabljajo brez redčenja;

(c) čistila za sanitarne prostore, ki zajemajo detergente, namenjene običajnemu odstranjevanju, vključno z drgnjenjem, umazanije in/ali usedlin v sanitarnih prostorih, kot so pralnice, stranišča, kopalnice, tuši in kuhinje. Ta podskupina torej zajema čistila za kopalnice in čistila za kuhinje.

Skupina proizvodov vključuje proizvode, namenjene osebni in poklicni rabi. Proizvodi so pripravki kemičnih snovi in ne smejo vsebovati mikroorganizmov, ki jih je proizvajalec namenoma dodal.

Člen 2

V tem sklepu se uporabljata naslednji opredelitvi pojmov:

1. „snov“ pomeni kemijski element in njegove spojine v naravnem stanju ali pridobljene v kakršnem koli proizvodnem postopku, vključno z vsemi dodatki, potrebnimi za ohranitev obstojnosti proizvodov, in vsemi nečistočami, ki nastanejo pri uporabljenem postopku, ne vključuje pa topil, ki se lahko izločijo, ne da bi to vplivalo na obstojnost snovi ali spremenilo njeno sestavo;

2. „proizvod“ (ali „zmes“) pomeni zmes ali raztopino dveh ali več snovi, ki med seboj ne reagirajo.

Člen 3

Da lahko univerzalno čistilo, čistilo za okna ali čistilo za sanitarne prostore dobi znak EU za okolje na podlagi Uredbe (ES) št. 66/2010, spada v skupino proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“, kot je opredeljena v členu 1 tega sklepa, ter izpolnjuje merila in povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje iz Priloge k temu sklepu.

▼B

Člen 4

Merila za skupino proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ ter povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje veljajo štiri leta od datuma sprejetja tega sklepa.

Člen 5

Za upravne namene se skupini proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ dodeli kodna številka „020“.

Člen 6

Odločba 2005/344/ES se razveljavi.

Člen 7

1. Z odstopanjem od člena 6 se vloge za podelitev znaka EU za okolje proizvodom iz skupine proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“, ki so bile predložene pred datumom sprejetja tega sklepa, ocenjujejo glede na pogoje iz Odločbe 2005/344/ES.

2. Pri vlogah za podelitev znaka EU za okolje proizvodom iz skupine proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“, ki so bile predložene po datumu sprejetja tega sklepa, vendar najpozneje do 30. junija 2011, se lahko upoštevajo merila iz Odločbe 2005/344/ES ali iz tega sklepa.

Te vloge se obravnavajo skladno z merili, na podlagi katerih so pripravljene.

3. Če se znak za okolje podeli na podlagi vloge, ocenjene po merilih iz Odločbe 2005/344/ES, se lahko ta znak za okolje uporablja 12 mesecev od datuma sprejetja tega sklepa.

Člen 8

Ta sklep je naslovljen na države članice.

▼B

PRILOGA

OKVIR

Cilji meril

Cilj meril je predvsem spodbujanje proizvodov z manjšim vplivom na okolje, tako da se omeji količina škodljivih snovi, uporabi manjša količina detergenta in zmanjša količina odpadne embalaže. Poleg tega so merila usmerjena k zmanjšanju ali preprečevanju tveganj za okolje in zdravje ljudi zaradi uporabe nevarnih snovi, zmanjšanju količine odpadne embalaže ter zagotavljanju informacij, ki bodo potrošniku omogočile, da proizvod uporablja učinkovito in na način, ki ima čim manjši vpliv na okolje.

MERILA

1. Strupenost za vodne organizme

2. Biorazgradljivost površinsko aktivnih snovi

3. Izključene ali omejene snovi in zmesi

4. Dišave

5. Hlapne organske spojine

6. Fosfor

7. Zahteve za embalažo

8. Primernost za uporabo

9. Navodila za uporabo

10. Informacije na znaku EU za okolje

11. Strokovno usposabljanje

Zahteve za ocenjevanje in preverjanje

(a) Zahteve

Pri vsakem merilu so navedene posebne zahteve za ocenjevanje in preverjanje.

Če se od vlagatelja zahteva, naj zagotovi deklaracije, dokumentacijo, analize, preskusna poročila ali druge dokaze o izpolnjevanju meril, se sklepa, da lahko ti izvirajo od vlagatelja in/ali njegovega dobavitelja in/ali njegovih dobaviteljev itd., kakor je primerno.

Kadar je mogoče, morajo preskuse opraviti laboratoriji, ki izpolnjujejo splošne zahteve standarda EN ISO 17025 ali enakovrednega standarda.

Kadar je to primerno, se lahko poleg preskusnih metod, navedenih za vsako posamezno merilo, uporabijo tudi druge, če njihovo enakovrednost sprejme pristojni organ, ki ocenjuje vlogo.

Dodatek 1 se sklicuje na seznam podatkovne baze sestavin detergentov (DID), v katerem so navedene sestavine, ki se najpogosteje uporabljajo pri proizvodnji detergentov. Uporablja se pri pridobivanju podatkov za izračune kritične volumske razredčitve (CDV) in ocenjevanju biološke razgradljivosti sestavin. Za snovi, ki niso vključene na seznam DID, so navedena navodila za izračun ali ekstrapolacijo ustreznih podatkov. Najnovejša različica seznama DID je na voljo na spletni strani znaka EU za okolje ali spletnih straneh posameznih pristojnih organov.

▼B

Po potrebi lahko pristojni organi zahtevajo dokazno dokumentacijo in izvedejo neodvisna preverjanja.

(b) Zgornje meje pri meritvah

Vse snovi v proizvodu, vključno z aditivi (kot so konzervansi ali stabilizatorji) v sestavinah, katerih koncentracija presega 0,010 mas. % končne sestave, izpolnjujejo merila za podeljevanje znaka EU za okolje, razen merila 1, v okviru katerega je treba vključiti vse namenoma dodane snovi, ne glede na njihovo maso. Tudi nečistoče, ki nastanejo pri proizvodnji sestavin in katerih koncentracija presega 0,010 mas. % končne sestave, izpolnjujejo merila.

(c) Referenčni odmerek

Za univerzalna čistila, ki se pred uporabo razredčijo v vodi, se v gramih izražen odmerek proizvoda, ki ga proizvajalec priporoča na en liter izpiralne vode za čiščenje običajno umazanih površin, šteje za referenčni odmerek za izračune za dokazovanje skladnosti z merili za podeljevanje znaka EU za okolje in za preskušanje sposobnosti čiščenja.

MERILA ZA PODELJEVANJE ZNAKA EU ZA OKOLJE

Merilo 1 – Strupenost za vodne organizme

Kritična volumska razredčitev ($CDV_{kronično}$) se izračuna za vsako snov (i) po naslednji enačbi:

$$CDV_{kronično} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{masa_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{kronični\ (i)}} \times 1\ 000$$

pri čemer je $masa_{(i)}$ masa snovi (v gramih) v odmerku, ki ga proizvajalec priporoča za en liter izpiralne vode (za univerzalna čistila, ki se pred uporabo razredčijo v vodi), ali na 100 g proizvoda (za univerzalna čistila, čistila za okna in čistila za sanitarne prostore, ki se uporabljajo brez redčenja). $DF_{(i)}$ je faktor razgradljivosti, $TF_{kronični(i)}$ pa je faktor strupenosti snovi (v miligramih/liter).

Vrednosti parametrov DF in $TF_{kronični}$ so take, kot so navedene v podatkovni zbirki sestavin detergentov (del A seznama DID) (Dodatek 1). Če obravnavana snov ni vključena v del A seznama DID, vlagatelj oceni vrednosti v skladu s pristopom, opisanim v delu B seznama DID (Dodatek 1). Seštevek $CDV_{kronično}$ za vsako od snovi da $CDV_{kronično}$ za proizvod.

Za univerzalna čistila, *ki se pred uporabo razredčijo v vodi*, se $CDV_{kronično}$ izračuna na podlagi v gramih izraženega odmerka proizvoda, ki ga priporoča proizvajalec za pripravo enega litra izpiralne vode za čiščenje običajno umazanih površin. $CDV_{kronično}$ priporočenega odmerka za en liter izpiralne vode ne presega 18 000 litrov.

Za univerzalna čistila, *ki se uporabljajo brez redčenja*, $CDV_{kronično}$ na 100 g proizvoda ne presega 52 000 litrov.

Za čistila za okna $CDV_{kronično}$ na 100 g proizvoda ne presega 4 800 litrov.

Za čistila za sanitarne prostore $CDV_{kronično}$ na 100 g proizvoda ne presega 80 000 litrov.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se predloži natančna sestava proizvoda skupaj s podrobnostmi izračunov $CDV_{kronično}$, ki dokazujejo usklajenost s tem merilom.

▼B

Merilo 2 – Biorazgradljivost površinsko aktivnih snovi

(a) Lahka biorazgradljivost (aerobna)

Vsaka površinsko aktivna snov, ki se uporablja v proizvodu, mora biti lahko biorazgradljiva.

Ocenjevanje in preverjanje: Pristojnemu organu se predložita natančna sestava proizvoda in opis funkcije vsake snovi. V delu A seznama DID (Dodatek 1) je navedeno, ali je neka površinsko aktivna snov aerobno biorazgradljiva ali ne (površinsko aktivne snovi, pri katerih je v stolpcu za aerobno biorazgradljivost naveden „R“, so lahko biorazgradljive). Za površinsko aktivne snovi, ki niso uvrščene v del A seznama DID, se uporabijo ustrezni podatki iz literature ali drugih virov ali pa ustrezni rezultati preskusov, ki dokazujejo, da so te snovi aerobno biorazgradljive. Preskusi lahke biorazgradljivosti so preskusi, kot so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 648/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o detergentih ([1]). Površinsko aktivne snovi se štejejo za lahko biorazgradljive, če znaša raven biorazgradljivosti (mineralizacija), merjene v skladu z enim od naslednjih petih preskusov, najmanj 60 % v 28 dneh: analiza anorganskega ogljika v hermetično zaprtih posodah (CO_2 headspace test) (vzorčenje iz parne faze) (OECD 310), prilagojeni Sturmov preskus sproščanja ogljikovega dioksida (OECD 301B; Uredba Sveta (ES) št. 440/2008 ([2]), metoda C.4-C), preskus zaprte steklenice (OECD 301D; Uredba (ES) št. 440/2008, metoda C.4-E), manometrična respirometrija (OECD 301F; Uredba (ES) št. 440/2008, metoda C.4-D), ali preskus MITI (I) (OECD 301C; Uredba (ES) št. 440/2008, metoda C.4-F), ali njim enakovredni preskusi po ISO. Glede na fizikalne značilnosti površinsko aktivne snovi se za potrditev lahke biorazgradljivosti, če znaša raven biorazgradljivosti najmanj 70 % v 28 dneh, uporabi eden od naslednjih preskusov: upadanje raztopljenega organskega ogljika (DOC) (OECD 301A; Uredba (ES) št. 440/2008, metoda C.4-A), ali prilagojeni izločilni preskus OECD — upadanje DOC (OECD 301E; Uredba (ES) št. 440/2008, metoda C.4-B), ali njima enakovredni preskusi po ISO. Uporabnost preskusnih metod na podlagi merjenja raztopljenega ogljika je treba ustrezno upravičiti, ker lahko te metode privedejo do rezultatov o odstranitvi in ne o biorazgradljivosti. Predhodna prilagoditev se ne uporablja v preskusih za aerobno lahko biorazgradljivost. Desetdnevno okensko načelo se ne uporablja.

(b) Anaerobna biorazgradljivost

Površinsko aktivne snovi, ki niso biorazgradljive v anaerobnih pogojih, se v proizvodu lahko uporabijo v skladu s posebnimi omejitvami, če površinsko aktivnim snovem ni dodeljen opozorilni stavek H400/R50 (zelo strupeno za vodne organizme) v mejah, opredeljenih v nadaljevanju.

Za univerzalna čistila, ki se pred uporabo razredčijo v vodi, skupna masa površinsko aktivnih snovi, ki niso anaerobno biorazgradljive, ne sme presegati 0,40 g priporočenega odmerka za en liter izpiralne vode.

Za univerzalna čistila, ki se uporabljajo brez redčenja, skupna masa površinsko aktivnih snovi, ki niso anaerobno biorazgradljive, ne sme presegati 4,0 g na 100 g proizvoda.

Za čistila za sanitarne prostore skupna masa površinsko aktivnih snovi, ki niso anaerobno biorazgradljive, ne sme presegati 2,0 g na 100 g proizvoda.

Za čistila za okna skupna masa površinsko aktivnih snovi, ki niso anaerobno biorazgradljive, ne sme presegati 2,0 g na 100 g proizvoda.

([1]) UL L 104, 8.4.2004, str. 1.
([2]) UL L 142, 31.5.2008, str. 1.

▼B

Ocenjevanje in preverjanje: Pristojnemu organu se predložita natančna sestava proizvoda in opis funkcije vsake snovi. V delu A seznama DID (Dodatek 1) je navedeno, ali je specifična površinsko aktivna snov anaerobno biorazgradljiva ali ne (površinsko aktivne snovi, pri katerih je v stolpcu za anaerobno biorazgradljivost vnesen „Y“, so biorazgradljive v anaerobnih pogojih). Za površinsko aktivne snovi, ki niso uvrščene v del A seznama DID, se uporabijo ustrezni podatki iz literature ali drugih virov ali pa ustrezni rezultati preskusov, ki dokazujejo, da so te snovi aerobno biorazgradljive. Referenčni preskus za anaerobno razgradljivost je OECD 311, ISO 11734, ECETOC št. 28 (junij 1988) ali enakovredna preskusna metoda, pri kateri se zahteva najmanj 60 % končne razgradljivosti v anaerobnih pogojih. Za dokazovanje, da je bila dosežena 60-odstotna končna razgradljivost v anaerobnem okolju, se lahko uporabijo tudi preskusne metode, ki posnemajo pogoje v zadevnem anaerobnem okolju.

Merilo 3 – Izključene ali omejene snovi in zmesi

Zahteve iz točk (a), (b) in (c) spodaj veljajo za vsako snov, vključno z biocidi, barvili in dišavami, ki presega 0,010 mas. % končnega proizvoda. To velja tudi za vsako snov katere koli zmesi, uporabljene v pripravku, ki presega 0,010 mas. % končnega proizvoda. Za nanooblike, ki se namenoma dodajo proizvodu, se dokaže usklajenost z merilom 3(c) pri vsaki koncentraciji.

(a) Posebne izključene snovi

Naslednje sestavine se ne vključijo v proizvod niti kot del sestave niti kot del katere koli zmesi, vključene v sestavo:

— alkilfenoletoksilati (APEO) in njihovi derivati

— EDTA (etilendiamintetra ocetna kislina) in njene soli

— 5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan

— 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol

— diazolinidilsečnina

— formaldehid

— natrijev hidroksimetilglicinat

— nitromošusi in policiklični mošusi, vključujoč na primer:

  — mošusov ksilen: 5-terc-butil-2,4,6-trinitro-m-ksilen,

  — ambretni mošus: 4-terc-butil-3-metoksi-2,6-dinitrotoluen,

  — mosken: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitroindan,

  — tibetinski mošus: 1-tert-butil-3,4,5-trimetil-2,6-dinitrobenzen,

  — mošus ketona: 4’-terc-butil-2′,6′-dimetil-3′,5′-dinitroacetafenon,

  — HHCB (1,3,4,6,7,8-heksahidro-4,6,6,7,8,8-heksametilciklopenta(g)-2-benzopiran),

  — AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-heksametiltetralin).

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži deklaracijo, po potrebi podprto z deklaracijami proizvajalcev snovi, ki potrjujejo, da navedene snovi niso vključene v proizvod.

(b) Kvaterne amonijeve soli

Kvaterne amonijeve soli, ki niso lahko biorazgradljive, se ne uporabljajo niti kot del sestave niti kot del katere koli zmesi, vključene v sestavo.

▼B

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži dokumentacijo o biorazgradljivosti vsake uporabljene kvaterne amonijeve soli.

(c) Nevarne snovi in zmesi

V skladu s členom 6(6) Uredbe (ES) št. 66/2010 proizvod ali kateri koli del takega proizvoda ne vsebuje snovi (v kateri koli obliki, vključno z nanooblikami), ki izpolnjujejo merila za klasifikacijo s stavki o nevarnosti ali opozorilnimi stavki, določenimi v nadaljevanju besedila, v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ali Direktivo Sveta 67/548/EGS ([2]), niti ne vsebuje sestavin iz člena 57 Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]). Spodaj navedeni opozorilni stavki se na večinoma nanašajo na snovi. Pri zmeseh encimov in dišav, za katere informacij o snoveh ni mogoče pridobiti, se uporabljajo pravila za razvrščanje zmesi.

Seznam stavkov o nevarnosti in opozorilnih stavkov:

Stavek o nevarnosti ([1])	Opozorilni stavek ([2])
H300 Smrtno pri zaužitju	R28
H301 Strupeno pri zaužitju	R25
H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno	R65
H310 Smrtno v stiku s kožo	R27
H311 Strupeno v stiku s kožo	R24
H330 Smrtno pri vdihavanju	R23; R26
H331 Strupeno pri vdihavanju	R23
H340 Lahko povzroči genetske okvare	R46
H341 Sum povzročitve genetskih okvar	R68
H350 Lahko povzroči raka	R45
H350i Lahko povzroči raka pri vdihavanju	R49
H351 Sum povzročitve raka	R40
H360F Lahko škoduje plodnosti	R60
H360D Lahko škoduje nerojenemu otroku	R61
H360FD Lahko škoduje plodnosti. Lahko škoduje nerojenemu otroku	R60–61
H360Fd Lahko škoduje plodnosti. Sum škodljivosti za nerojenega otroka	R60–63
H360Df Lahko škoduje nerojenemu otroku. Sum škodljivosti za plodnost	R61–62
H361f Sum škodljivosti za plodnost	R62
H361d Sum škodljivosti za nerojenega otroka	R63
H361fd Sum škodljivosti za plodnost. Sum škodljivosti za nerojenega otroka.	R62–63
H362 Lahko škoduje dojenim otrokom	R64
H370 Škoduje organom	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Lahko škoduje organom	R68/20; R68/21; R68/22

([1]) UL L 353, 31.12.2008, str. 1.
([2]) UL 196, 16.8.1967, str. 1.
([3]) UL L 396, 30.12.2006, str. 1.

▼B

Stavek o nevarnosti ([1])	Opozorilni stavek ([2])
H372 Škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Zelo strupeno za vodne organizme	R50
H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki	R50–53
H411 Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki	R51–53
H412 Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki	R52–53
H413 Lahko ima dolgotrajne škodljive učinke na vodne organizme	R53
EUH059 Nevarno za ozonski plašč	R59
EUH029 V stiku z vodo se sprošča strupen plin	R29
EUH031 V stiku s kislinami se sprošča strupen plin	R31
EUH032 V stiku s kislinami se sprošča zelo strupen plin	R32
EUH070 Strupeno ob stiku z očmi	R39–41
Snovi, ki povzročajo preobčutljivost	
H334: Lahko povzroči simptome alergije ali astme ali težave z dihanjem pri vdihavanju	R42
H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože	R43

([1]) Kot je določeno v Uredbi (ES) št. 1272/2008.
([2]) Kot je določeno v Direktivi 67/548/EGS.

Snovi ali zmesi, katerih lastnosti se pri obdelavi spremenijo (na primer niso več biološko razpoložljive ali se kemično spremenijo) tako, da ugotovljena nevarnost ni več upoštevna, so izvzete iz zgoraj navedene zahteve.

Odstopanja: naslednje snovi ali zmesi so posebej izvzete iz te zahteve:

▼M1

Površinsko aktivne snovi v skupnih koncentracijah, ki so manjše od 25 % končnega proizvoda (*)	H400: Zelo strupeno za vodne organizme	R50
Površinsko aktivne snovi v skupnih koncentracijah, ki so manjše od 25 % končnega proizvoda (**)	H412: Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki	R52-53
Dišave	H412: Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki	R52-53
Encimi (***)	H334: Lahko povzroči simptome alergije ali astme ali težave z dihanjem pri vdihavanju	R42
	H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože	R43

▼M1

NTA kot nečistoča v MGDA in GLDA (****)	H351: Sum povzročitve raka	R40

(*) Odstotek je treba deliti z M-faktorjem, ki se določi v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008.
(**) To odstopanje se uporablja, če so lahko razgradljivi in anaerobno razgradljivi.
(***) Vključno s stabilizatorji in drugimi pomožnimi snovmi v pripravkih.
(****) V koncentracijah, manjših od 1,0 % v surovini, če je skupna koncentracija v končnem proizvodu manjša od 0,10 %.

▼B

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj pristojnemu organu predloži natančno sestavo proizvoda. Vlagatelj dokaže skladnost s tem merilom za snovi v proizvodu na podlagi vsaj tistih informacij, ki so navedene v Prilogi VII k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Take informacije so točno določene za določeno obliko v proizvodu uporabljene snovi, vključno z nanooblikami. Vlagatelj v ta namen zagotovi izjavo o usklajenosti s tem merilom skupaj s seznamom sestavin in ustreznimi varnostnimi listi v skladu s Prilogo II k Uredbi (ES) št. 1907/2006 za proizvode in tudi za snovi, navedene v sestavi(-ah). Mejne vrednosti koncentracij se navedejo v varnostnih listih v skladu s členom 31 Uredbe (ES) št. 1907/2006.

▼M1

Za površinsko aktivne snovi z odstopanjem, ki izpolnjujejo merila za razvrstitev v razrede nevarnosti H412, vlagatelj predloži dokumentacijo za njihovo razgradljivost s sklicevanjem na seznam DID. Za površinsko aktivne snovi, ki niso vključene na seznam DID, se sklicuje na ustrezne informacije iz literature ali drugih virov ali ustrezne rezultate preskusov, kot je opisano v Dodatku I.

▼B

(d) Snovi, razvrščene v skladu s členom 59(1) Uredbe (ES) št. 1907/2006

Za snovi, opredeljene kot snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost in so vključene na seznam iz člena 59 Uredbe (ES) št. 1907/2006, odstopanje od izključitve iz člena 6(6) Uredbe (ES) št. 66/2010 ni mogoče, če koncentracija teh snovi v zmeseh presega 0,010 %.

Ocenjevanje in preverjanje: Seznam snovi, opredeljenih kot snovi, ki vzbujajo veliko skrb in so vključene na seznam potencialnih snovi v skladu s členom 59 Uredbe (ES) št. 1907/2006, je na voljo na naslovu:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Sklicevanje na seznam se opravi na datum vloge.

Mejne vrednosti koncentracij se navedejo v varnostnih listih v skladu s členom 31 Uredbe (ES) št. 1907/2006.

(e) Biocidi

(i) Proizvod lahko vsebuje le biocide za konzerviranje proizvoda in samo v ustreznem odmerku za ta namen. To ne velja za površinsko aktivne snovi, ki lahko imajo tudi biocidne lastnosti.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži kopije varnostnih listov za vse dodane konzervanse skupaj z informacijami o njihovi natančni koncentraciji v proizvodu. Proizvajalec ali dobavitelj konzervansov predloži informacije o odmerku, potrebnem za konzerviranje proizvoda.

(ii) Na embalaži je prepovedano navajanje trditev ali domnev ali kakršnih koli drugačnih sporočil, da proizvod deluje protimikrobno.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj pristojnemu organu predloži besedila in osnutke besedila, ki se uporabljajo na vsaki vrsti embalaže, in/ali vzorec različnih vrst embalaže.

▼B

(iii) Biocidi, ki se kot del sestave ali katere koli zmesi, vključene v sestavo, uporabljajo za konzerviranje proizvoda in jim je dodeljena oznaka H410/R50-53 ali H411/R51-53 v skladu z Direktivo 67/548/EGS, Direktivo 1999/45/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ali Uredbo (ES) št. 1272/2008, so dovoljeni, vendar le, če je za njihov bioakumulacijski potencial značilen log Pov (porazdelitveni koeficient oktanol/voda), ki je manjši od 3,0, ali z eksperimentom opredeljeni biokoncentracijski faktor (BCF), ki je manjši ali enak 100.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži kopije varnostnih listov za vse biocide skupaj z dokumentacijo o koncentracijah biocidov v končnem proizvodu.

Merilo 4 – Dišave

(a) Proizvod ne vsebuje parfumov z nitromošusom ali policikličnimi mošusi (kakor je opredeljeno v merilu 3a).

(b) Vse snovi, dodane proizvodu kot dišave, morajo biti izdelane in/ali obravnavane v skladu s kodeksom ravnanja Mednarodnega združenja za dišave. Kodeks je na voljo na spletnem naslovu IFRA: http://www.ifraorg.org.

(c) Dišave, za katere je treba v skladu z Uredbo (ES) št. 648/2004 (Priloga VII) podati izjavo in ki niso izključene z merilom 3c, ter (druge) dišave z oznako H317/R43 (Lahko povzroči alergijski odziv kože) in/ali H334/R42 (Lahko povzroči simptome alergije ali astme ali težave z dihanjem pri vdihavanju), ne smejo biti prisotne v količinah ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) v posamezni snovi.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži izjavo o usklajenosti z vsakim delom merila (a) in (b). Za merilo (c) predloži podpisano izjavo o usklajenosti, v kateri je navedena količina dišav v proizvodu. Predloži tudi deklaracijo proizvajalca dišave, v kateri sta natančno navedeni vsebnost vsake od snovi v dišavah, ki so navedene v delu I Priloge III k Direktivi Sveta 76/768/EGS ([2]), in vsebnost (drugih) snovi, ki sta jim dodeljena opozorilna stavka R43/H317 in/ali R42/H334.

Merilo 5 – Hlapne organske spojine

Končni proizvod univerzalnih čistil in čistil za sanitarne prostore (kakršen se prodaja) ne vsebuje več kot 6 mas. % hlapnih organskih spojin z vreliščem, nižjim od 150 °C. Pri koncentriranih proizvodih, ki se razredčijo v vodi, skupna koncentracija hlapnih organskih spojin z vreliščem, nižjim od 150 °C, ne presega 0,2 mas. % v izpiralni vodi.

Končni proizvod čistil za okna (kakršen se prodaja) ne vsebuje več kot 10 mas. % hlapnih organskih spojin z vreliščem, nižjim od 150 °C.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži kopije varnostnih listov za vsako organsko topilo skupaj s podrobnostmi izračunov skupne koncentracije hlapnih organskih spojin z vreliščem, nižjim od 150 °C.

([1]) UL L 200, 30.7.1999, str. 1.
([2]) UL L 262, 27.9.1976, str. 169.

▼B

Merilo 6 – Fosfor

Skupna količina elementarnega fosforja v proizvodu se izračuna na podlagi odmerka proizvoda, ki ga priporoča proizvajalec za pripravo enega litra izpiralne vode za čiščenje običajno umazanih površin (za čistila, ki se pred uporabo razredčijo v vodi) ali na 100 g proizvoda (za čistila, ki se uporabljajo brez redčenja), pri čemer se upoštevajo vse snovi, ki vsebujejo fosfor (npr. fosfati in fosfonati).

Za univerzalna čistila, ki se pred uporabo razredčijo v vodi, skupna vsebnost fosforja (P) ne presega 0,02 g odmerka proizvoda, ki ga proizvajalec priporoča za pripravo enega litra izpiralne vode.

Za univerzalna čistila, ki se uporabljajo brez redčenja, skupna vsebnost fosforja (P) ne presega 0,2 g na 100 g proizvoda.

Za čistila za sanitarne prostore skupna vsebnost fosforja (P) ne presega 1,0 g na 100 g proizvoda.

Snovi, ki se uporabljajo v čistilih za okna, ne smejo vsebovati fosforja.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj pristojnemu organu predloži natančno sestavo proizvoda skupaj s podrobnostmi izračunov, ki dokazujejo usklajenost s tem merilom.

Merilo 7 – Zahteve za embalažo

(a) Prepovedano je uporabljati razpršilce, ki vsebujejo potisni plin.

(b) Plastika, uporabljena za glavno embalažo, se označi v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži [1] ali v skladu z deloma 1 in 2 DIN 6120 v povezavi z delom 1 DIN 7728.

(c) Če je primarna embalaža iz recikliranega materiala, je vsaka navedba v zvezi s tem na embalaži skladna s standardom ISO 14021 „Okoljske označbe in deklaracije — Okoljsko samodeklariranje (Okoljsko označevanje II. vrste)“.

(d) ►C1 Univerzalna čistila v razpršilcih se morajo prodajati kot del sistema za ponovno polnjenje. ◄

(e) V plastični embalaži se lahko uporabljajo le ftalati, za katere je bilo ob predložitvi vloge ocenjeno tveganje in ki niso bili razvrščeni na podlagi merila 3(c).

(f) Razmerje med maso in učinkovitostjo (weight/utility ratio – WUR) za primarno embalažo ne sme presegati naslednjih vrednosti:

Vrsta proizvoda	WUR
Koncentrirani proizvodi, vključno s tekočimi koncentrati in trdnimi snovmi, ki se pred uporabo razredčijo v vodi	1,20 g embalaže na liter raztopine za uporabo (izpiralna voda)
Proizvodi, pripravljeni za uporabo, tj. proizvodi, ki se uporabljajo brez nadaljnjega redčenja	150 g embalaže na liter raztopine za uporabo (izpiralna voda)

[1] UL L 365, 31.12.1994, str. 10.

▼B

Razmerje WUR se izračuna samo za primarno embalažo (vključno s pokrovčki, zamaški in ročnimi črpalkami/razpršilci) na podlagi naslednje formule:

$$WUR = \sum((W_i + U_i)/(D_i * r_i)),$$

pri čemer je:

W_i = masa (g) primarne embalaže (i), vključno z oznako, če je to ustrezno;

U_i = masa (g) nerecikliranega (neobdelanega) materiala v primarni embalaži (i). Če je delež recikliranega materiala v primarni embalaži enak 0 %, potem $U_i = W_i$;

D_i = število funkcionalnih odmerkov (= število odmerkov količine, ki jo proizvajalec priporoča za pripravo enega litra izpiralne vode), ki jih vsebuje primarna embalaža (i). Pri proizvodih, pripravljenih za uporabo, ki se prodajajo predhodno razredčeni, D_i = prostornina proizvoda (v litrih).

r_i = število recikliranj, tj. število uporab primarne embalaže (i) za isti namen na podlagi sistema vračanja embalaže ali ponovne polnitve (r_i = 1, če se embalaža ne uporabi znova za isti namen). Če se embalaža znova uporabi, se r_i določi na 1, razen če vlagatelj ne dokaže večje številke.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj pristojnemu organu predloži izračun WUR za proizvod skupaj z izjavo o usklajenosti z vsakim delom tega merila. Za merilo (e) predloži popolno in podpisano izjavo o usklajenosti.

Merilo 8 – Primernost za uporabo

Proizvod mora biti primeren za uporabo in ustrezati potrebam potrošnikov.

(a) Univerzalna čistila in čistila za okna

Za univerzalna čistila mora biti dokumentirana samo učinkovitost odstranjevanja maščob. Za čistila za okna mora biti dokumentirano sušenje brez puščanja sledi.

Sposobnost čiščenja mora biti enaka ali boljša od sposobnosti na trgu vodilnega ali generičnega referenčnega proizvoda, ki ga je odobril pristojni organ.

Ocenjevanje in preverjanje: Zmogljivost proizvoda se mora preskusiti:

— s primernim in upravičenim laboratorijskim preskusom ali

— s primernim in upravičenim preskusom, ki ga opravijo potrošniki.

Oba preskusa je treba opraviti in o njiju tudi poročati na podlagi parametrov iz okvira, opisanega v „Okviru za preskušanje zmogljivosti univerzalnih čistil, čistil za okna in čistil za sanitarne prostore“ (*Framework for testing the performance of all-purpose cleaners, window cleaners and sanitary cleaners*), ki je na voljo na spletnem naslovu:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/purpose_cleaners_en.htm

▼B

(b) Čistila za sanitarne prostore

Čistila za sanitarne prostore vključujejo čistila za kopalnice, čistila za stranišča in čistila za kuhinje. Za čistila za kopalnice morata biti dokumentirana odstranjevanje ostankov mila in vodnega kamna. Za kisla čistila za stranišča mora biti dokumentirano samo odstranjevanje vodnega kamna. Za čistila za kuhinje mora biti dokumentirana učinkovitost odstranjevanja maščob.

Sposobnost čiščenja mora biti enaka ali boljša kot pri generičnem referenčnem detergentu, opredeljenem spodaj.

Ocenjevanje in preverjanje: Zmogljivost proizvoda je treba preskusiti:

— s primernim in upravičenim laboratorijskim preskusom ali

— s primernim in upravičenim preskusom, ki ga opravijo potrošniki.

Oba preskusa je treba opraviti in poročati o njiju na podlagi parametrov iz okvira, opisanega v „Okviru za preskušanje zmogljivosti univerzalnih čistil, čistil za okna in čistil za sanitarne prostore“ (*Framework for testing the performance of all-purpose cleaners, window cleaners and sanitary cleaners*). Generični referenčni detergent je detergent, predpisan v preskusu zmogljivosti IKW „Priporočilo za ocenjevanje kakovosti kislih čistil za stranišča“ (*Recommendation for the quality assessment of acidic toilet cleaners*) (*SÖFW-Journal,* 126, 11, str. 50–56, 2000). Referenčni detergent se uporablja za čistila za stranišča in čistila za kopalnice, vendar je treba za preskušanje čistil za kopalnice vrednost pH znižati na 3,5.

Preskus zmogljivosti IKW „Priporočilo za ocenjevanje kakovosti kislih čistil za stranišča“ (*SÖFW-Journal,* 126, 11, str. 50–56, 2000) je mogoče prenesti s spletnega naslova:

http://www.ikw.org/pdf/broschueren/EQ_WC_Reiniger_Englisch.pdf

Merilo 9 – Navodila za uporabo

(a) Navodila za odmerjanje

Na embalaži univerzalnih čistil in čistil za sanitarne prostore so informacije o priporočenem odmerku prikazane v primerni velikosti in na vidnem ozadju. Pri koncentriranih proizvodih se na embalaži jasno navede, da je potrebna le majhna količina proizvoda v primerjavi z običajnimi (tj. nekoncentriranimi) proizvodi.

Na embalaži je napisano naslednje besedilo (ali enakovredno besedilo):

„Ustrezno odmerjanje prihrani stroške in zmanjša vplive na okolje.“

Na embalaži univerzalnih čistil, pripravljenih za uporabo, je napisano naslednje besedilo (ali enakovredno besedilo): „Proizvod ni namenjen za obsežno čiščenje.“

(b) Nasveti za varnost

Kot besedilo ali piktogram so na proizvodu navedeni naslednji nasveti za varnost (ali enakovredno besedilo):

— „Hraniti izven dosega otrok“,

— „Ne mešaj različnih čistil“,

— „Ne vdihavaj razpršenega proizvoda“ (Opomba: le za proizvode, ki se pakirajo kot razpršilci).

▼B

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj pristojnemu organu predloži vzorec embalaže proizvoda, vključno z etiketo in izjavo o usklajenosti z vsakim delom tega merila.

Merilo 10 – Informacije na znaku EU za okolje

Neobvezna oznaka z besedilnim poljem vsebuje naslednje besedilo:

„— zmanjšan vpliv na vodne organizme,

— zmanjšana količina nevarnih snovi,

— zmanjša količina odpadne embalaže,

— jasna navodila za odmerjanje“.

Navodila za uporabo neobvezne oznake z besedilnim poljem so na voljo v „Navodilih za uporabo logotipa znaka EU za okolje“ na spletni strani:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži vzorec oznake skupaj z izjavo o usklajenosti s tem merilom.

Merilo 11 – strokovno usposabljanje

Za detergente, ki jih uporabljajo poklicni uporabniki, proizvajalec, distributer proizvoda ali tretja stran ponudi usposabljanje ali gradivo za usposabljanje osebja za čiščenje. Gradivo vsebuje navodila, ki po korakih svetujejo ustrezno redčenje, uporabo, odstranjevanje in uporabo opreme.

Ocenjevanje in preverjanje: Pristojnemu organu se predloži vzorec gradiva za usposabljanje z navodili, ki po korakih svetujejo ustrezno redčenje, uporabo, odstranjevanje in uporabo opreme, ter opis tečajev usposabljanja.

▼B

Dodatek 1

Seznam iz podatkovne zbirke sestavin detergentov (DID)

Seznam DID (del A) je seznam, ki vsebuje informacije o strupenosti za vodno okolje in biorazgradljivosti sestavin, ki se običajno uporabljajo v detergentih. Seznam vključuje informacije o strupenosti in biorazgradljivosti različnih snovi, ki se uporabljajo v proizvodih za pranje in čiščenje. Seznam ni izčrpen, vendar so v delu B seznama DID navedena navodila za določanje ustreznih parametrov izračuna za snovi, ki niso vključene na seznam DID (na primer faktor strupenosti (TF) in faktor razgradljivosti (DF), ki se uporabljata za izračun kritične volumske razredčitve). Seznam je splošen vir informacij, pri čemer se snovi na seznamu DID ne odobrijo samodejno za uporabo v proizvodih z znakom EU za okolje. Seznam DID (dela A in B) je na voljo na spletni strani znaka EU za okolje: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

Za snovi, za katere ni podatkov v zvezi s strupenostjo za vodno okolje in razgradljivostjo, se lahko za oceno faktorjev TF in DF uporabijo strukturne analogije s podobnimi snovmi. Take strukturne analogije odobri pristojni organ, ki podeljuje znak EU za okolje. V nasprotnem primeru se na podlagi spodnjih parametrov uporabi najslabši mogoči scenarij.

Najslabši mogoči scenarij:

	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razkroj		
Sestavina	LC50/ EC50	$SF_{(akutni)}$	$TF_{(akutni)}$	NOEC (*)	$SF_{(kronični)}$ (*)	$TF_{(kronični)}$	DF	Aerobna	Anaerobna
„Ime“	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Če ni na voljo sprejemljivih podatkov o kronični strupenosti, sta ta stolpca prazna. V tem primeru se šteje, da je TF(kronični) enak TF(akutni).

Dokumentacija o lahki biorazgradljivosti

Za lahko biorazgradljivost se uporabljajo naslednje preskusne metode:

1. Do 1. decembra 2010 in med prehodnim obdobjem od 1. decembra 2010 do 1. decembra 2015:

   Preskusne metode za lahko biorazgradljivost iz Direktive 67/548/EGS, zlasti metode iz Priloge V.C4 k navedeni direktivi, ali enakovredne preskusne metode OECD 301 A-F, ali enakovredni preskusi po ISO.

   Za površinsko aktivne snovi se ne uporablja desetdnevno okensko načelo. Prag prepustnosti je 70 % za preskuse iz Uredbe (ES) št. 440/2008, metoda C.4-A in C4-B (in enakovredne preskuse OECD 301 A in E ter enakovredne preskuse po ISO) in 60 % za metode C4-C, D, E in F (in enakovredne preskuse OECD 301 B, C, D in F ter enakovredne preskuse po ISO);

2. Po 1. decembru 2015 in med prehodnim obdobjem od 1. decembra 2010 do 1. decembra 2015:

   Preskusne metode iz Uredbe (ES) št. 1272/2008.

▼B

Dokumentacija o anaerobni biorazgradljivosti

Referenčni preskus za anaerobno razgradljivost je EN ISO 11734, ECETOC št. 28 (junij 1988), OECD 311 ali enakovredna preskusna metoda, pri kateri se zahteva 60 % končne razgradljivosti v anaerobnih pogojih. Preskusne metode, ki simulirajo razmere v zadevnem anaerobnem okolju, se lahko uporabljajo tudi za dokazovanje, da je dosežena 60-odstotna končna razgradljivost v anaerobnih pogojih.

Ekstrapolacija za snovi, ki niso vključene na seznam DID

Za zagotovitev potrebne dokumentacije o anaerobni biorazgradljivosti sestavin, ki niso navedene na seznamu DID, se lahko uporabi naslednji pristop:

1. *Uporabite sprejemljivo ekstrapolacijo.* Za ekstrapolacijo končne anaerobne razgradljivosti strukturno sorodnih površinsko aktivnih snovi uporabite rezultate preskusov, dobljene z eno vhodno sestavino. Če je anaerobna biorazgradljivost potrjena za eno površinsko aktivno snov (ali skupino homologov) glede na seznam DID, se lahko domneva, da je tudi podobna vrsta površinsko aktivne snovi anaerobno biorazgradljiva (na primer C12-15 A 1-3 EO sulfat [DID št. 8] je anaerobno biorazgradljiv, podobna anaerobna biorazgradljivost pa se lahko domneva za C12-15 A 6 EO sulfat). Če je anaerobna biorazgradljivost potrjena za površinsko aktivno snov z uporabo ustrezne preskusne metode, se lahko domneva, da je tudi podobna vrsta površinsko aktivne snovi anaerobno biorazgradljiva (na primer podatki iz literature, ki potrjujejo anaerobno biorazgradljivost površinsko aktivnih snovi, ki spadajo v skupino alkil ester amonijeve soli, se lahko uporabijo za dokazovanje podobne anaerobne biorazgradljivosti drugih kvartarnih amonijevih soli, ki vsebujejo estrne vezi v alkilni(-h) verigi(-ah));

2. *Opravite preskus za preverjanje anaerobne razgradljivosti.* Če je potrebno novo preskušanje, opravite preskus za preverjanje z uporabo EN ISO 11734, ECETOC št. 28 (junij 1988), OECD 311 ali enakovredne metode;

3. *Opravite preskus z majhnim odmerkom.* Če je potrebno novo preskušanje in se pri preskusu za preverjanje pojavijo težave (na primer inhibicija zaradi strupenosti preskušane snovi), ponovite preskus z majhnim odmerkom površinsko aktivne snovi in spremljajte razgradnjo z meritvami ^{14}C ali kemičnimi analizami. Preskušanje z majhnim odmerkom se lahko opravi z uporabo OECD 308 (avgust 2000) ali enakovredno metodo.